

Chambre des Représentants

SESSION 1954-1955.

10 NOVEMBRE 1954.

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 30 juin 1951 fixant le traitement du personnel enseignant des écoles primaires et gardiennes soumises au régime de la loi organique de l'enseignement primaire.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS.

L'exposé des motifs qui précédait le dernier projet de loi relatif aux traitements des instituteurs déposé par le Gouvernement, fait grand état de l'équivalence des fonctions.

Le Gouvernement estimait « qu'à l'occasion du relèvement du barème des instituteurs, une nouvelle étape doit être franchie vers l'équivalence qui, dans un régime barémique bien ordonné, doit exister entre les rétributions correspondantes à des fonctions identiques ».

Il rappelait aussi un texte du Ministre de l'Intérieur en fonction en 1947 qui faisait connaître à cette époque :

« J'estime que, tout au moins à titre provisoire et en attendant que le législateur ait pu se prononcer en la matière, l'intérêt général exige que les rémunérations des instituteurs des écoles primaires et des écoles gardiennes communales et adoptées soient, de toute façon, maintenues dans les limites qui ne pourraient être dépassées sous peine de rompre complètement l'harmonie entre les différentes rémunérations du personnel des pouvoirs publics et de violer les principes de l'équivalence des rémunérations et de la hiérarchie. »

Si, pour beaucoup de membres du personnel enseignant primaire et gardien, la loi votée fut une amélioration incontestable, il en est d'autres pour qui elle constitue un déclassement profond dans la hiérarchie des emplois administratifs spécialement communaux.

Certes le souci de voir des personnes de carrières identiques : des instituteurs, qu'ils soient de l'Etat ou des

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1954-1955.

10 NOVEMBER 1954.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 30 Juni 1951 tot vaststelling van de wedde van het onderwijzend personeel van de lagere en bewaarscholen, onderworpen aan de regeling van de inrichtingswet op het lager onderwijs.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

In de Memorie van Toelichting van het laatste door de Regering ingediend wetsontwerp betreffende de wedde der onderwijzers, wordt de nadruk gelegd op de gelijkwaardigheid der functies.

De Regering was van mening « dat, ter gelegenheid van de opvoering der weddeschaal voor de onderwijzers, een nieuwe etappe dient afgelegd naar de gelijkwaardigheid die, in een goed geordend weddestelsel, moet bestaan tussen de bezoldigingen die aan identieke ambten verbonden zijn ».

Zij herinnerde tevens aan een tekst uit 1947 van de toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken, die luidde als volgt :

« Onder die omstandigheden ben ik van oordeel dat het algemeen belang, althans voorlopig en in afwachting dat de wetgever zich ten deze heeft kunnen uitspreken, vergt dat de bezoldiging van de onderwijzers der gemeentelijke en aangenomen lagere en bewaarscholen alleszins behouden blijft binnen de grenzen, welke niet kunnen overschreden worden zonder het verband tussen de verschillende bezoldigingen van het personeel der openbare besturen te verbreken en de beginselen van de gelijkwaardigheid in bezoldiging en hiërarchie te schenden. »

Al bracht de aangenomen wet voor veel leerkrachten uit het lager en bewaarschoolonderwijs onbetwistbaar een verbetering, toch zijn er anderen voor wie zij een ernstige achteruitgang betekent in de hiërarchie der specifiek gemeentelijke administratieve ambten.

Voorzeker, het streven om aan personen met een identieke loopbaan : onderwijzers van de Staat en van de

communes par exemple, bénéficier du même statut financier semble assez justifié, mais ce raisonnement nous semble étroit. D'autres considérations tout aussi importantes peuvent nécessiter un aménagement de ce principe trop rigide. Et nous voulons citer le cas des instituteurs des grosses agglomérations.

Lorsque les parents qui interviennent pour beaucoup dans le choix de la profession de leur fils, chercheront à l'orienter vers une carrière, ils se préoccupent certes beaucoup des prédispositions naturelles de leur enfant, mais beaucoup aussi — et c'est compréhensible — de l'avenir qui lui sera réservé.

Or s'il y a quelque temps, il pouvait être relativement indifférent pour des jeunes gens bien doués de choisir, vers 18 ou 20 ans, entre une carrière à l'hôtel de ville, dans la police ou dans l'enseignement, il n'en est plus de même aujourd'hui.

A l'exception du personnel recruté au grand choix, on peut dire qu'en général ces carrières sont planes : on débute instituteur, commis ou agent de police; on termine directeur d'école, chef de bureau ou commissaire de quartier. Jusqu'à ces derniers temps, des appointements à peu près identiques laissaient aux prédispositions naturelles la décision du choix de la carrière.

Aujourd'hui tout cela est changé; l'instituteur, le directeur d'école, terminera sa carrière avec 15, 20 et 25 % en moins que ses collègues administratifs.

Les sources du recrutement risquent, surtout dans les grandes villes où les comparaisons sont plus proches, d'être complètement tarées et en tous cas d'être sérieusement contrariées.

Il faut permettre aux communes, dans les limites de la circulaire ministérielle rappelée plus haut, d'accorder au personnel enseignant qu'elles occupent, un traitement en rapport avec les carrières administratives.

C'est afin de marquer notre préoccupation de placer l'instituteur communal à la place qui lui revient parmi les fonctionnaires communaux que nous n'avons pas voulu déposer une proposition chiffrée mais bien établir un cadre permettant aux communes de veiller à un meilleur recrutement de leur personnel enseignant.

Gemeente bij voorbeeld, een zelfde financieel statuut te zien verlenen lijkt wel gewettigd, maar deze redenering schijnt ons eerder bekrompen toe. Andere, even belangrijke overwegingen, kunnen een aanpassing van dit te streeve beginsel noodzakelijk maken. We willen hier wijzen op het geval van de onderwijzers uit de grote agglomeraties.

Wanneer de ouders, die een grote rol spelen bij de beroepskeuze van hun zoon, hem naar een loopbaan trachten te oriënteren, zullen ze voorzeker veel aandacht schenken aan de natuurlijke aanleg van hun kind, maar ook — en dat is begrijpelijk — aan de toekomst die het te wachten staat.

Waar het echter, enkele tijd geleden, voor begaafde jonge lieden rond 18-20 jaar vrijwel onverschillig was of ze een loopbaan op het stadhuis, bij de politie of in het onderwijs kozen, is dit thans niet meer het geval.

Behalve voor het personeel dat bij keuze wordt aangevorven, kan men zeggen dat deze loopbanen over het algemeen doorlopend zijn : men begint als onderwijzer, klerk of politieagent, en eindigt als schoolhoofd, bureau-chef of wijkcommissaris. Daar de wedden tot vóór korte tijd vrijwel gelijk waren, kon de natuurlijke aanleg als doorslaggevende factor gelden bij de keuze der loopbaan.

Thans is dat alles veranderd; de onderwijzer, het schoolhoofd eindigt zijn loopbaan met 15, 20 en 25 % minder dan zijn administratieve collega's.

De aanwervingsbronnen lopen gevaar, vooral in de grote steden, waar de vergelijkingen voor het grijpen liggen, volledig te worden drooggelegd, of in elk geval ernstig belemmerd.

Binnen de grenzen, gesteld door de hierboven aangehaalde ministeriële omzendbrief, dient aan de gemeenten de toelating verleend om aan het door hen tewerkgestelde onderwijzend personeel een wedde toe te kennen in overeenstemming met die, welke verbonden is aan de administratieve loopbanen.

Om uiting te geven aan onze bedoeling de gemeentelijke onderwijzer de plaats te zien innemen die hem toekomt onder de gemeentelijke ambtenaren, hebben wij geen in cijfers uitgedrukt voorstel willen indienen, maar wel een kader maken dat aan de gemeenten de mogelijkheid biedt, voor een betere aanwerving van hun onderwijzend personeel te zorgen.

M. DESTENAY.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

L'article premier de la loi du 30 juin 1951, fixant le traitement du personnel enseignant des écoles primaires et gardiennes soumises au régime de la loi organique de l'enseignement primaire, est complété comme suit :

« Toutefois les communes sont autorisées à accorder aux membres du personnel enseignant primaire et froebélien qu'elles emploient, un supplément de traitement calculé suivant les normes citées à l'article 2 de façon à leur accorder la situation qui leur revient dans la hiérarchie des fonctionnaires de la commune. »

Art. 2.

L'article 2 de la même loi est complété comme suit :

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Het eerste artikel der wet van 30 Juni 1951 tot vaststelling van de wedde van het onderwijzend personeel van de lagere en bewaarscholen, onderworpen aan de regeling van de inrichtingswet op het lager onderwijs, wordt aangevuld als volgt :

« Evenwel zijn de gemeenten gemachtigd aan de door hen tewerkgestelde leerkrachten uit het lager en bewaarschoolonderwijs een bijwedde, berekend volgens de in artikel 2 bepaalde maatstaven, toe te kennen, ten einde hun de plaats te geven die hun toekomt in de hiërarchie der gemeentelijke ambtenaren. »

Art. 2.

Artikel 2 van dezelfde wet wordt als volgt aangevuld :

« 4° Eventuellement un supplément de traitement à charge de la commune :

a) Le traitement de l'instituteur augmenté du supplément communal ne pourra en aucun cas être supérieur aux 9/10 du traitement maximum du chef de bureau de cette commune.

b) Le traitement du chef d'école augmenté du supplément communal ne pourra en aucun cas être supérieur aux 95/100 du traitement maximum du chef de division de cette commune.

c) Le supplément de traitement de l'institutrice froebeliennne sera égal au 9/10 du supplément de traitement de l'instituteur et celui de l'institutrice froebeliennne en chef sera égal au 9/10 de celui de l'instituteur en chef dans la même commune. »

Art. 3.

Les articles 6 et 9 de la même loi sont abrogés.

« 4° Eventueel een bijwedde ten laste van de gemeente :

a) De wedde van de onderwijzer, verhoogd met de gemeentelijke bijwedde, mag in geen geval meer bedragen dan 9/10 van de maximumwedde van het bureelhoofd van die gemeente ;

b) De wedde van het schoolhoofd, verhoogd met de gemeentelijke bijwedde mag in geen geval meer bedragen dan 95/100 van de maximumwedde van het afdelingshoofd van die gemeente.

c) De bijwedde van de bewaarschoolonderwijzeres is gelijk aan 9/10 van die van de onderwijzer, en de bijwedde van de hoofdonderwijzeres der bewaarschool aan 9/10 van die van de hoofdonderwijzer in dezelfde gemeente. »

Art. 3.

De artikelen 6 en 9 van dezelfde wet worden opgeheven.

M. DESTENAY.
Ch. JANSSENS.
F. BLUM.
L. MUNDELEER.
